

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/263/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7120203902
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7120203902.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu Mgr. Miloša Greguša a JUDr. Frederiky Zozulákovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti D.: I. nar. XX.X.XXXX a K. nar. XX.X.XXXX bývajúce s matkou zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice detí rodičov: A. D. nar. X.X.XXXX bývajúcej na M. ul. č. X/X v L. právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou Peter Dittrich s.r.o. so sídlom na Mudroňovej ul. č. 29 v Košiciach a C. D. nar. XX.X.XXXX bývajúceho na T. ul. č. XXX/XX v W. právne zastúpeného JUDr. Gabrielou Jablonskou advokátkou so sídlom AK na Letnej ul. č. 47 v Košiciach v konaní o zvýšení výživného o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Košice I z 30.6.2021 č.k. 11P/33/2020 - 166 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výrokoch o zvýšení výživného od otca pre mal. I. a pre mal. K..

Mení rozsudok vo výrokoch o dlžnom výživnom od otca pre mal. I. a pre mal. K. tak, že:

I. Dlžné výživné od otca pre mal. I. v sume 775,76 Eur za obdobie od 16.3.2020 do 30.6.2021 je otec povinný zaplatiť matke do 30 dní od doručenia rozsudku.

II. Dlžné výživné od otca pre mal. K. v sume 620,64 Eur za obdobie od 16.3.2020 do 30.6.2021 je otec povinný zaplatiť matke do 30 dní od doručenia rozsudku.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zvýšil výživné od otca pre mal. I. z 200 Eur mesačne na 250 Eur mesačne od 16.3.2020 do budúca, ktoré ho zaviazal prispievať matke maloletej vždy do 15. dňa v mesiaci vopred a pre mal. K. z 200 Eur mesačne na 240 Eur mesačne od 16.3.2020 do budúca, ktoré ho zaviazal prispievať matke maloletej vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Tým zmenil rozsudok Okresného súdu Košice I sp. zn. 18P/29/2016 z 30.11.2017. Dlžné výživné pre mal. I. v sume 775,76 Eur za obdobie od 16.3.2020 do 30.6.2021 povolil otcovi splácať s bežným výživným po 50 Eur mesačne pod následkom straty výhody splátok od právoplatnosti rozsudku. Dlžné výživné pre mal. K. v sume 620,64 Eur za obdobie od 16.3.2020 do 30.6.2021 povolil otcovi splácať s bežným výživným po 50 Eur mesačne pod následkom straty výhody splátok od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu.

2. Proti tomuto rozsudku (okrem výroku o trovách konania) podala v zákonnej lehote odvolanie matka s návrhom, aby ho odvolací súd zmenil a zvýšil výživné od otca pre mal. I. na 325 Eur mesačne od 16.3.2020 do budúca a pre mal. K. na 250 Eur mesačne od 16.3.2020 do budúca. Poukázala na to, že výživné bolo pôvodne určované na 200 Eur mesačne pre každé mal. dieťa preto, že otec prisľúbil uspokojovať niektoré ich výdavky. Otec tento prisľub prestal dodržiavať od januára 2019, čo aj sám

priznal. V prípade, ak by tieto výdavky platil aj naďalej, suma jeho nákladov na mal. deti by sa vrátane výživného pohybovala na úrovni zvýšeného výživného bez zohľadnenia zvýšených nákladov na mal. deti, ktoré vzrástli z objektívnych dôvodov. Poznamenala, že mal. deti zmenili školy a od poslednej súdnej úpravy výživného uplynuli 3 roky, ktoré súdna prax aj bez iných okolností považuje za zmenu pomerov. Má za to, že príjmové pomery otca sú dostatočné na to, aby si plnil svoju vyživovaciu povinnosť v ňou navrhovanom rozsahu. Namietala, že súd prvej inštancie dostatočne nezohľadnil, že otec sa o mal. deti osobne nestará a nestýka sa s nimi, aj keď by mohol, keďže mal. deti o to záujem majú, no nie za podmienok stanovených otcom. Súd prvej inštancie nezobral do úvahy ani to, že maloletá K. nastupuje v septembri 2021 na gymnázium, s čím bude mať opätovne zvýšené výdavky. Do pozornosti odvolacieho súdu dala aj skutočnosť, že po vyhlásení rozsudku s ňou zamestnávateľ ukončil pracovný pomer dohodou z dôvodu organizačných zmien ku dňu 31.7.2021. Na podporu svojich tvrdení priložila dohodu o skončení pracovného pomeru z dôvodu organizačných zmien z 22.7.2021, v zmysle ktorej bolo matke vyplatené odstupné 3.430,50 Eur.

3. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol rozhodnúť na základe dostupných dôkazov s poukazom na narastajúce potreby mal. detí a príjmové pomery ich rodičov. Poukázal aj na to, že mal. K. nastúpila v septembri 2021 na gymnaziálne štúdium, čím došlo k podstatnej zmene jej pomerov. Uviedol, že aj u matky došlo k zmene pomerov, pretože jej skončil pracovný pomer z dôvodu zrušenia miesta.

4. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol potvrdiť napadnutý rozsudok ako vecne správny. Pokiaľ matka poukazovala na to, že sa nestýka s mal. deťmi uviedol, že práve ona ich nevedla k tomu, aby sa zmierili s tým, že si založil rodinu, ktorú by mali prijať. Od posledného rozhodnutia došlo k zmene, mal. deti s ním začali telefonovať a dokonca sa s ním aj stretávajú bez prítomnosti starých rodičov. Matka však nepreukázala, že by ho žiadali o výpomoc. Z matkou predložených výdavkov nevyplýva, že by bolo potrebné zvyšovať výživné v zmysle jej odvolacieho návrhu. Poukázal na to, že výživné nemá slúžiť na uspokojovanie výdavkov, ktoré vzniknú v budúcnosti, ale len na tie, ktoré existujú v čase konania. Je predčasné tvrdiť, že došlo k zmene pomerov matky, keď skončila svoj pracovný pomer, pretože sa môže zamestnať, neostane bez príjmu a dostala odstupné. Uviedol, že mu v auguste 2021 diagnostikovali fibriláciu predsiení s rýchlym prevodom do komory, čo pre prípad neúspechu s liečbou, povedie k potrebe zmeny zamestnania, kde bude menej stresu. Záverom konštatoval, že mal. deti trpia tými istými zdravotnými problémami, ako v čase predchádzajúcej súdnej úpravy výživného, krúžky len zamenili a ostatné výdavky sú štandardné. Jeho príjem nevzrástol až natoľko, aby si mohol plniť výživné podľa odvolacieho návrhu matky. Naopak, zvýšili sa mu výdavky na bývanie, pretože v čase predchádzajúcej úpravy výživného býval s rodičmi a teraz už so snúbenicou a jej 2 deťmi v jej dome. Aj keď sa matke zvýšili výdavky na úver, považuje za potrebné dodať, že matke sa po vysporiadaní ich bezpodielového spoluvlastníctva zvýšili majetkové pomery.

5. Ďalšie vyjadrenia neboli podané.

6. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Odvolací súd preskúmal napadnuté výroky rozsudku súdu prvej inštancie aj s konaním, ktoré im predchádzalo podľa § 65, § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 191 ods. 1 CSP vyhodnotil dôkazy, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania a správne rozhodol o zvýšení výživného od otca pre maloletú I. z 200 Eur mesačne na 250 Eur mesačne od 16.3.2020 do budúca a pre maloletú K. z 200 Eur mesačne na 240 Eur mesačne od

16.3.2020 do budúca. Úvahy súdu prvej inštancie týkajúce sa posúdenia zmien pomerov, ktoré nastali u účastníkov konania od predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom nie sú svojvoľné, ale vychádzajú z ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. To, že rozhodnutie súdu a úvahy, ktorými sa riadil pri jeho vydaní, nie sú v súlade s predstavami rodičov, nečinia rozsudok nesprávnym, nezákonným či neodôvodneným. Súd prvej inštancie vzhľadom na predmet konania, ktorým je zmena rozhodnutia o výživnom správne porovnával pomery v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom v roku 2017 s pomermi existujúcimi v čase jeho aktuálneho rozhodovania o návrhu matky na zvýšenie výživného v súlade s § 78 ods. 1 Zákona o rodine a nepochybil, ak ustálil, že došlo k podstatnej zmene pomerov účastníkov konania odôvodňujúcej zmenu rozhodnutia o výživnom. Súd prvej inštancie sa vysporiadal s námietkami matky uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jej obranu v prevažnej miere už v priebehu konania pred súdom prvej inštancie a matka ani v odvolaní neuviedla žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o výživnom. Odvolací súd považuje sumy 250 Eur mesačne a 240 Eur mesačne, na ktoré bolo zvýšené výživné od podania návrhu, za adekvátne zmene pomerov mal. detí a miernemu zvýšeniu príjmu otca. Ako je to zrejme z vykonaného dokazovania, zmena pomerov u mal. I. spočívala v tom, že nastúpila na strednú školu, a u oboch maloletých detí aj v tom, že od predchádzajúcej úpravy výživného uplynuli už 3 roky, ktoré sú súdnou praxou akceptované ako obdobie, kedy dochádza k zmene odôvodnených potrieb detí. Okrem toho, počas odvolacieho konania maloletá K. nastúpila na strednú školu, v dôsledku čoho došlo k zvýšeniu jej odôvodnených potrieb. Súd prvej inštancie nepochybil, keď túto zmenu pri rozhodnutí v júni 2021 nezobral do úvahy, pretože pre rozsudok je podľa § 217 ods. 1 CSP rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia, kedy bola ešte maloletá K. stále žiačkou základnej školy. Táto zmena sama osebe neopodstatňuje zvýšenie výživného o ďalších 10 Eur mesačne na matkou požadovaných 250 Eur mesačne, pretože zvýšenie výživného o 40 Eur mesačne bolo dostatočné aj na pokrytie výdavkov súvisiacich s touto zmenou pomerov tak, ako u maloletej I., ktorá je staršia. Nebolo tiež nepreukázané, že by sa odôvodnené potreby mal. detí v súvislosti s vyššie prezentovanými zmenami zvýšili o viac ako 50 Eur mesačne, resp. o 40 Eur mesačne. Skutočnosť, že mal. deti trpia zdravotnými problémami a chodia na krúžky, už bola zohľadnená v predchádzajúcej úprave výživného. Okrem toho, odôvodnené potreby mal. detí nie sú jediným limitujúcim kritériom rozhodným pre zvýšenie výživného. Tým sú aj pomery povinného otca, ktoré sa od predchádzajúcej úpravy výživného nezmenili natoľko, aby opodstatňovali zvýšenie výživného o 175 Eur mesačne, ako požaduje matka. Rozhodnutím v súlade s návrhom matky by takmer došlo k celému skonzumovaniu zvýšeného platu otca zvýšeným výživným, čo by nebolo primerané a pre otca motivujúce. Súd prvej inštancie preto postupoval správne, ak zvýšil výživné približne o polovicu zvýšeného príjmu otca a druhú polovicu ponechal otcovi zohľadňujúc vývoj životných nákladov (§ 78 ods. 3 Zák. o rodine) a skutočnosť, že odišiel bývať od rodičov a založil si vlastnú domácnosť. Odvolací súd neakceptoval tvrdenie matky, že výživné bolo pôvodne určované na 200 Eur mesačne pre každé mal. dieťa preto, že otec prisľúbil uspokojovať niektoré ich výdavky, pretože to vôbec nevyplýva ani z predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom, ani zo zápisnice o pojednávaní, na ktorom bol vyhlásený rozsudok. Dobrovoľné rozhodnutie otca platiť mal. deťom do roku 2019 telefóny a internet si tak nebolo možné nárokovať a považovať ho za okolnosť danú pri predchádzajúcom rozhodnutí o výživnom. Bolo ju možné vyhodnotiť len tým spôsobom, že do roku 2019 bolo v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na maloleté deti viac, ako mal pôvodne určené. Dôvodom na zmenu napadnutých výrokov o zvýšení výživného nebola ani skutočnosť, že matka v odvolacom konaní skončila dohodou pracovný pomer, pretože zároveň nebolo preukázané, že by jej z toho dôvodu klesol príjem oproti príjmu, ktorý dosahovala v priebehu konania, resp. príjmu, ktorý dosahovala v čase predchádzajúcej úpravy výživného. Z dohody o skončení pracovnej činnosti je zrejme, že jej bolo vyplatené odstupné v sume 3.430,50 Eur a okrem toho, mala nárok aj na poberanie dávky v nezamestnanosti. Táto zmena pomerov matky preto nemôže ísť na úkor zvyšovania nárokov na otca, ktorý ju nemohol objektívne ovplyvniť.

10. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil napadnuté výroky o zvýšení výživného ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP a podľa § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

11. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

12. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

13. Z citovaného ustanovenia nepochybne vyplýva, že zákonnou lehotou na plnenie sú tri dni, ktoré plynú od právoplatnosti rozsudku. Súd však môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu, prípadne

splátky peňažného plnenia, a to sám nezávisle na návrhu účastníkov konania, pričom takúto výnimku zo splatnosti musí odôvodniť úvahou, či povolenie takejto výhody je vhodné so zreteľom na pomery toho, komu sa povinnosť plnenia ukladá, na výšku prisúdeného nároku alebo na iné okolnosti prípadu. Súd je povinný prihliadať na postoj povinného k plneniu, ako aj na to, či povolenie takejto výhody nebude mať ťaživý dopad na oprávneného, prípadne, či je možné od neho spravodlivo žiadať strpenie plnenia v splátkach alebo v dlhšej ako zákonnej trojdňovej lehote. Zvláštnu pozornosť je vždy potrebné venovať povoleniu výhody splátok alebo dlhšej splatnosti v konaniach týkajúcich sa výživného a predovšetkým výživného pre maloleté dieťa, ktoré nie je schopné samé sa živiť, ktoré je okrem iného prednostnou pohľadávkou so zreteľom na naliehavosť potreby, ktorej výživné slúži.

14. Pokiaľ ide o dlžné výživné od otca pre mal. deti, súd prvej inštancie ho správne vypočítal ako rozdiel medzi zvýšeným výživným a výživným, ktoré si otec plnil podľa predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom. Čo sa týka spôsobu zaplatenia dlhu na výživnom, odvolací súd dospel k záveru, že v preskúmanej veci neboli splnené podmienky na aplikáciu výnimky zo splatnosti dlhu na výživnom a priznanie výhody splátok, ale len na predĺženie lehoty splatnosti dlhu z 3 dní na 30 dní. Otec sa na možnosť zvýšenia výživného mohol a mal pripraviť už minimálne od podania návrhu matkou v marci 2020 a ak by si každý mesiac odkladal 56 Eur mesačne (ktoré práve predtým používal na dobrovoľné plnenia nad rámec výživného), za 25 mesiacov (do apríla 2022, kedy rozhoduje odvolací súd), by si našetril na celý dlh na výživnom. Matka mal. detí pritom počas celého obdobia nebola zvýhodnená splátkami a musela uspokojovať neustále sa zvyšujúce potreby mal. detí v momente ako vznikali, prípadne si vedenie domácnosti prispôsobovať tak, aby na ich úhradu mala. Až odvolacím súdom upravená splatnosť dlžného výživného spĺňa účel výživného, pretože výživné má slúžiť na úhradu potrieb dieťaťa práve vtedy, keď ich najviac potrebuje. Odvolací súd poukazuje na to, že plnenie vyživovacej povinnosti je zákonnou povinnosťou otca, ktorá nevzniká až rozhodnutím súdu, ale trvá počas celej doby existencie rodinnoprávneho vzťahu rodič - dieťa s tým, že súd určuje len jej rozsah, ak nie je plnená vôbec alebo v dostatočnom rozsahu, a to do doby kým dieťa nenadobudne schopnosť živiť sa samé. Pre úplnosť je potrebné dodať, že rozsudky o výživnom sú vykonateľné ich doručením (§ 44 CMP), čím zákonodarcia opätovne zdôrazňuje prioritu plnenia výživného vo vzťahu k iným záväzkom povinného. Odvolací súd preto zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch o splatnosti dlžného výživného tak, že otcovi povolil uhradiť dlh do 30 dní od doručenia rozsudku s tým, že povolenie takejto výhody nebude mať ťaživý dopad na oprávnené mal. deti.

15. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).